

Volledig natuuronderzoek Schijndelseweg St. Michielsgestel

Bouwfonds MAB

Definitief

Volledig natuuronderzoek Schijndelseweg St. Michielsgestel

Bouwfonds MAB

Definitief

Rapportnummer:	210X00127.052478_1
Datum:	18 juni 2009
Contactpersoon opdrachtgever:	-
Projectteam BRO:	 (auteur)
Trefwoorden:	Flora- en faunawet, natuurbeschermingswet, natuuronderzoek, effectbeschrijving, ontheffing
Bron foto kافت:	Hollandse Hoogte
Beknopte inhoud:	Er is een natuuronderzoek uitgevoerd naar de gebiedsbescherming van en het vóórkomen van beschermde planten en dieren op een terrein aan de Schijndelseweg te Sint Michielsgestel

BRO Boxtel
Postbus 4
5280 AA Boxtel
Bosscheweg 107
5282 WV Boxtel
T +31 (0)411 850 400
F +31 (0)411 850 401
E info@bro.nl

Inhoudsopgave	pagina
1. INLEIDING	3
1.1 Aanleiding van het onderzoek	3
1.2 Opbouw van het rapport	3
2. CONCLUSIE	5
3. BESCHRIJVING	7
3.1 Methode bronnenonderzoek	7
3.2 Methode veldonderzoek	7
3.3 Ligging en beschrijving van het plangebied	8
3.4 De ruimtelijke ingreep	9
4. RESULTATEN	11
4.1 Gebiedsbescherming	11
4.2 Beschermden soorten	11
4.2.1 Vaatplanten	12
4.2.2 Zoogdieren	12
4.2.3 Vogels	14
4.2.4 Amfibieën, vissen en reptielen	17
4.2.5 Ongewervelde diersoorten	17
Bijlage: Literatuur en Natuurwetgeving	

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding van het onderzoek

Voor een woningbouwlocatie aan de rand van Sint-Michielsgestel stelt BRO een bestemmingsplan op. In het kader daarvan is ook een flora- en faunaonderzoek verplicht. Dit rapport is een volledig natuuronderzoek, waarbij de mogelijk te beschermen natuurwaarden in het plangebied in kaart zijn gebracht. Daardoor wordt duidelijk of het ruimtelijk plan doorgang kan vinden en zo ja, of daar voorwaarden aan verbonden zijn. Voorliggend rapport doet verslag van dit onderzoek.

1.2 Opbouw van het rapport

Het rapport is als volgt opgebouwd. Om de leesbaarheid te bevorderen worden eerst de conclusies weergegeven. In het hoofdstuk Beschrijving wordt de onderzoeksmethode toegelicht, wordt het plangebied omschreven en wordt het ruimtelijk plan toegelicht. Vervolgens worden in het hoofdstuk Resultaten de aanwezige natuurwaarden in beeld gebracht. In dat hoofdstuk worden ook de effecten van het ruimtelijk plan op deze natuurwaarden weergegeven. In de bijlage wordt de relevante natuurwetgeving toegelicht.

A

B

C

D

E

F

Foto's plangebied en omgeving. A: Voormalige boerderij aan Schijndelseweg 39. B: Op de achtergrond voormalige melkveehouderij aan Schijndelseweg 41. C: Westelijk deel van het plangebied met sloten. D: Op de achtergrond: stallen in het plangebied. Het melkveebedrijf is inmiddels verlaten en het weiland wordt niet meer beweid. E: Schuur met kerkuilenkast. F: Voormalige seminarie ten noorden van het plangebied.

2. CONCLUSIE

Het plan kan wat wetgeving en beleid op het gebied van natuur betreft doorgang vinden. Een ontheffing van de Flora- en Faunawet of andere vergunningen op het gebied van natuurwetgeving zijn niet nodig. Hieronder volgen de bevindingen uit het onderzoek en een advies om het plan zonder verstoring van natuurwaarden uit te voeren.

Resultaten

Bij het stedenbouwkundig ontwerp en het inrichtingsplan voor het plangebied is rekening gehouden met de foerageergebieden en vliegroutes voor **vleermuizen**, bij de ontwikkeling van het plan worden deze gerespecteerd. Door de ontwikkeling van openbaar groen in het plan wordt het plangebied zelf ook geschikt als foeragegebied. De (potentiële) verblijfplaatsen van vleermuizen blijven behouden. Het plan heeft daarom **geen negatieve effecten** op vleermuizen.

De kans op de aanwezigheid van **dassen** nabij het plangebied is zeer klein. Negatieve effecten van het plan op eventueel aanwezige dassen zijn **uit te sluiten**.

In een schuur direct grenzend aan het plangebied bevinden zich een **kerkuilenkast** en een **steenuilenkast**. Deze nestkasten zijn ten tijde van de bouwwerkzaamheden ongeschikt voor uilen, vanwege verstoring. Na afloop van de werkzaamheden zijn de kasten weer geschikt. Het plan biedt namelijk voldoende ruimte voor de uilen om de kasten nog te kunnen bereiken. Bovendien zijn er in de directe omgeving geschikte alternatieve nestlocaties aanwezig voor kerkuil en steenuil aanwezig.

In de omgeving van het plangebied is **één paartje kerkuilen** aanwezig, die het plangebied gebruikt om te jagen. Het jachtgebied van het paartje kerkuilen neemt door de ontwikkeling van het woningbouwplan af met circa 3 hectare. Kerkuilen hebben een jachtgebied in een straal van circa anderhalve kilometer rond het nest. In een dergelijk groot jachtgebied heeft de afname van het foeragegebied met drie hectare geen invloed. Het paartje gebruikt de nestkasten in de omgeving van het plangebied.

Sinds 2007 of langer zijn er **geen steenuilen** aanwezig in de directe omgeving van het plangebied. Het plangebied maakt geen onderdeel uit van het territorium of het jachtgebied van steenuilen.

Advies

De Flora- en Faunawet verbiedt de verstoring van broedende vogels. De aanwezige nestkasten kunnen daarom het beste vóór aanvang van het broedseizoen ont-

gankelijk gemaakt worden voor uilen. Voor kerkuilen en steenuilen is dat op zijn vroegst begin maart. De uilen zoeken dan elders nestgelegenheid, die in de omgeving aanwezig is.

Vanwege algemene soorten broedende vogels in gebouwen, bomen en struiken kan de sloop van gebouwen en het verwijderen van vegetatie hoger dan 50 cm het beste buiten de periode 15 maart – 15 juli worden uitgevoerd. Ook buiten die periode moet het plangebied worden gecontroleerd en mag niet in de buurt van broedende vogels worden gewerkt.

Tenslotte geldt dat bij de uitvoering van de werkzaamheden de Zorgplicht¹ jegens alle voorkomende planten en dieren in acht moet worden genomen. Dit houdt in dat aanwezige dieren de kans moeten krijgen om het plangebied ongeschonden te verlaten. Het dempen van sloten en greppels kan daarom het beste gebeuren als de temperatuur overdag minimaal een week achtereen hoger dan 6 graden Celsius is. Het dempen dient in de lengterichting te gebeuren en vanaf één zijde, richting sloten die niet gedempt worden. Aanwezige amfibieën en vissen kunnen zo ander geschikt leefgebied bereiken. Het maaien of rooien van beplanting kan het beste worden uitgevoerd vanaf één zijde richting noord- of oostzijde, zodat aanwezige kleine zoogdieren en vogels de kans krijgen om zich te verplaatsen naar ander geschikt leefgebied.

¹ De Zorgplicht: Artikel 2 van de Flora- en faunawet schrijft voor dat iedereen de algemene zorgplicht voor de in wild levende planten en dieren in acht moet nemen. Dit houdt in dat schade aan flora en fauna zoveel mogelijk voorkomen dient te worden. Handelingen die niet direct verband houden met het oorspronkelijke (ruimtelijk) plan en die nadelig zijn voor flora en fauna moeten achterwege blijven.

3. BESCHRIJVING

In dit hoofdstuk wordt de methode van het archiefonderzoek en het veldwerk uiteengezet. Ook worden het plangebied en de geplande werkzaamheden beschreven.

3.1 Methode bronnenonderzoek

Uit de Gebiedendocumenten van Natura 2000 is afgeleid of het plangebied in de buurt van Habitat- of Vogelrichtlijngebieden ligt. In de provinciale uitwerking van de Ecologische Hoofdstructuur is bekeken of het plangebied binnen de EHS valt. Natuurloket is geraadpleegd (www.natuurloket.nl). Natuurloket geeft per km² weer welke soortgroepen daar voorkomen en of daarbij wettelijk beschermde soorten en / of soorten van de Rode lijst voorkomen.

Uit de Bodemkaart van Nederland is informatie gewonnen over de bodemsamenstelling van het gebied. Op basis van die informatie is mede afgeleid voor welke beschermde plantensoorten het gebied geschikt is.

De Atlas van de Nederlandse zoogdieren is geraadpleegd voor informatie over de verspreiding van alle inheemse zoogdieren (Broekhuizen *et al.* 1992). Voor informatie over de verspreiding en leefmilieus van reptielen, amfibieën en vissen is de website van RAVON geraadpleegd. De websites van SOVON en de Vogelbescherming zijn geraadpleegd voor soortinformatie en verspreiding van vogels, evenals de Atlas van de Nederlandse Broedvogels van SOVON (2002).

Er is een aantal maal gesproken met ██████████ van de lokale uilenwerkgroep. Hij heeft in de regio in totaal circa 60 kerk- en steenuilenkasten opgehangen en houdt jaarlijks de broedgevallen bij.

3.2 Methode veldonderzoek

In totaal is het plangebied drie maal onderzocht op de aanwezigheid van beschermde soorten.

Verkenkend veldbezoek

Op donderdag 6 september 2007 is de projectlocatie bezocht. Het doel van dit verkennende terreinbezoek was een beeld te krijgen van de gebiedskenmerken zoals grondgebruik en leefmilieus. Ook zijn mogelijke sporen van dieren, de aanwezige vegetatie en de ecologische samenhang met de omgeving onderzocht. Het verkennende terreinbezoek had tevens tot doel na te gaan of aanvullend veldonderzoek noodzakelijk is in de daarvoor geldende inventarisatieperioden.

Aanvullend veldbezoek 1

Op basis van het verkennende veldbezoek is vastgesteld dat nader onderzoek nodig was naar het voorkomen van uilen en de das. Op maandag 20 april 2009 zijn de aanwezige nestkasten in het plangebied onderzocht op de aanwezigheid van uilen. Daarnaast is in het hele plangebied gezocht naar sporen van uilen en de das.

Aanvullend veldbezoek 2

Op maandag 27 april 2009 zijn nestkasten in de omgeving van het plangebied onderzocht op de aanwezigheid van uilen. Daarnaast is in de omgeving van het plangebied gezocht naar sporen van uilen en de das.

3.3 Ligging en beschrijving van het plangebied

De geplande woningbouwlocatie ligt aan de Schijndelseweg tussen de Seminarieel- aan en de Beekvlietstraat te Sint Michielsgestel. Ten tijde van het verkennende veldbezoek in september 2007 was het plangebied in gebruik als melkveebedrijf, weiland en tuin. Ten tijde van de aanvullende veldbezoeken in april 2009 was het melkveebedrijf verlaten en werd het weiland niet meer begraasd.

Rond het voormalige melkveebedrijf zijn de natuurwaarden zeer gering. Het terrein is grotendeels verhard, op een sloot en enkele verruigde stukken grond na. Langs de sloot groeien ruigtekruiden, zoals Zwarte nachtschade, Melkdistel, Perzikkruid, Kleine brandnetel en Melganzenvoet. De sloot zelf is dichtgegroeid met Riet, Kleine brandnetel en Akkerwinde. De stallen op het terrein zijn gemaakt van baksteen, hout en golfplaat en zijn niet geïsoleerd. Er zijn geen nesten of verblijfplaatsen van soorten van tabel 2 of 3 aangetroffen in de stallen. Langs de Beekvlietstraat bevindt zich verder een tuin met rozen, coniferen en een beukenhaag en een moestuin. Tenslotte zijn delen van het terrein verhard met betonplaten.

Het ten westen van het voormalige melkveebedrijf gelegen weiland is een verruigd voedselrijk Engels raaigrasveld met Ridderzuring, Melganzenvoet, Bijvoet, Vlasleuwenbek en Duizendblad. Langs de randen van het weiland loopt een sloot, die op sommige plekken niet veel meer is dan een dichtgegroeide greppel. De sloot is niet jaarrond watervoerend. In en langs de sloot / greppel groeien soorten als Pitrus, Engels raaigras, Smeerwortel, Riet, Akkerwinde en Kleine brandnetel. De aanwezigheid van deze soorten geeft aan dat het water en de waterbodem erg voedselrijk zijn.

Ten noorden van het voormalige melkveebedrijf en het weiland ligt, gescheiden door een sloot, een deels verruigde boomgaard met daarachter een gazon, als onderdeel van de tuin van het naastgelegen huis. Tussen de fruitbomen groeien voornamelijk bramen en brandnetels.

Langs de sloot staat een knotwilgenrij die ter hoogte van het fruitboomperceel ophoudt. De knotwilgenrij ligt buiten het plangebied.

De woningen en schuren horende bij Schijndelseweg 39 en 39a vallen niet in het plangebied. De woning horende bij het voormalige melkveehouderijbedrijf aan Schijndelseweg 41 en 41a valt ook buiten het plangebied. Echter, de bijbehorende schuren vallen wel binnen het plangebied, deze zullen worden gesloopt.

Langs de Seminarielaan en de Beekvlietstraat staan laanbomen: respectievelijk Paardenkastanjes en Populieren. Verderop langs de Seminarielaan staan monumentale Tamme kastanjes en Beuken met spechtengaten. Aan het eind van de straat staat een voormalige seminarie, waarin meerdere bedrijven en instellingen gevestigd zijn.

3.4 De ruimtelijke ingreep

Op de geplande woningbouwlocatie zullen circa 70 woningen worden gebouwd. Deze ontwikkeling gaat gepaard met diverse handelingen en werkzaamheden:

- het slopen van de aanwezige stallen;
- het dempen en / of vergraven van greppels en sloten;
- het bouwrijp maken van het plangebied door vergraven en mogelijk verwijderen van de toplaag, aanbrengen van zand en egaliseren van de nieuwe bouwlaag;
- het aanleggen van funderingen en verhardingen;
- het graven van geulen voor de aanleg van leidingen;
- het bouwen van de woningen;
- het aanleggen van infrastructuur en parkeerplaatsen.

4. RESULTATEN

Hierna volgen de resultaten van het bronnen- en veldonderzoek. Er is een inventarisatie gemaakt van de aanwezige beschermde natuurwaarden in en rond het plangebied.

4.1 Gebiedsbescherming

Uit de informatie van het Ministerie van LNV blijkt dat het plangebied niet in de buurt van Natura 2000 gebieden ligt. Uit de provinciale uitwerking van de Ecologische Hoofdstructuur blijkt dat het plangebied niet binnen de EHS valt. Ook ligt het plangebied niet in of in de buurt van de GHS.

De Boswet is van toepassing op de bomenrijen langs het plangebied: de lanen Beekvlietstraat en Seminarielaan en de knotwilgenrij aan de noordzijde van het plangebied. Deze bomenrijen blijven intact, de Boswet heeft daarom geen consequenties voor het plan.

Conclusie: Wetgeving en beleid rond gebiedsbescherming hebben geen consequenties voor het plan.

4.2 Beschermde soorten

Ten aanzien van de soortenbescherming vormen de globale verspreidingsgegevens van Natuurloket alleen een indicatie, omdat de gegevens verstrekt worden op km²-schaal. De onderzoekslocatie ligt in het km-hok 153-405². Uit de opgave van Natuurloket blijkt dat er in dat km-hok van vaatplanten en broedvogels goede inventarisatiegegevens beschikbaar zijn. Watervogels zijn redelijk onderzocht en overige soortgroepen zijn niet of slecht onderzocht. Van de omringende km-hokken zijn geen betere gegevens beschikbaar. Om die reden is uitgebreid bronnen- en veldonderzoek verricht, zoals omschreven in de Methode.

² De getallen staan voor de x- respectievelijk y-coördinaat van de linker benedenhoek van het km-hok.

Tabel 1: Het aantal wettelijk beschermde soorten volgens de Flora- en faunawet van beschermingsniveau 1 (FF1) en beschermingsniveau 2 of 3 (FF23) per soortgroep, het aantal beschermde soorten volgens de Habitatrichtlijn (HR) en Vogelrichtlijn (VR) per soortgroep, het aantal Rode-lijstsoorten per soortgroep (RL) en de mate van volledigheid van de beschikbare gegevens per soortgroep binnen het onderzochte km-hok. Niet onderzochte soortgroepen zijn niet meegenomen.

Soortgroep	FF1	FF23	HR / VR	RL	Volledigheid
Vaatplanten	1			1	goed
Broedvogels		41		8	goed
Watervogels		10	5		redelijk
Amfibieën	1				slecht
Dagvlinders					redelijk

4.2.1 Vaatplanten

Volgens de opgave van Natuurloket zijn vaatplanten in het km-hok waar het plangebied in ligt goed onderzocht en komt er in het betreffende km-hok één beschermde plantensoort voor die beschermd is volgens beschermingsniveau 1. Gezien de aanwezige leefmilieus voor planten in het onderzochte km-hok kunnen Brede wespenorchis of Kleine maagdenpalm in de omgeving voorkomen. Voor deze niveau 1 beschermde soorten is geen ontheffing nodig ex artikel 75 van de Flora- en faunawet. Verder komen er volgens Natuurloket in de omgeving van het plangebied geen beschermde plantensoorten voor.

Tijdens de drie veldbezoeken zijn geen beschermde vaatplanten aangetroffen. Het plangebied is voor de helft verhard en voor het overige in gebruik (geweest) als weiland en tuin. De watergangen zijn zeer voedselrijk en het weiland ook. Al met al kan geconcludeerd worden dat er geen beschermde vaatplanten voorkomen in het plangebied.

Conclusie: Het plan heeft geen negatieve effecten op beschermde vaatplanten.

4.2.2 Zoogdieren

Volgens Natuurloket zijn zoogdieren in het km-hok van het plangebied niet onderzocht. Ook in de omringende km-hokken zijn zoogdieren niet onderzocht.

Algemene soorten

Op basis van de verspreidingsgegevens van zoogdieren (Broekhuizen et al., 1992) is afgeleid dat er in het plangebied naar alle waarschijnlijkheid de volgende algemeen beschermde zoogdieren leven of foerageren: Egel, Haas, Huisspitsmuis, Mol en Veldmuis. Tijdens het veldbezoek zijn in de leegstaande koeienstal sporen van zwarte of bruine rat aangetroffen, deze zijn niet respectievelijk algemeen beschermd. Voor alle algemeen beschermde soorten is geen ontheffing nodig ex artikel 75 van de Flora- en faunawet. Wel is op deze soorten de zorgplicht van toepassing (artikel 2 van de Flora- en faunawet).

Vleermuizen

In bebouwde en agrarische gebieden zoals het plangebied komen vleermuissoorten voor als Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger. Vleermuizen gebruiken gebouwen en bomen voor hun verblijfplaatsen en kolonies. Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten vallen onder de Habitatrichtlijn en zijn als zodanig wettelijk beschermd volgens het strengste beschermingsniveau.

De schuren en stallen in het plangebied zijn ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. In het plangebied zelf staan ook geen bomen die geschikt zijn voor verblijfplaatsen. Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn ook uit te sluiten in de knotwilgenrij, omdat geschikte holtes en spleten ontbreken. In de seminarie nabij het plangebied (foto 5) en in de tamme kastanjes en beuken aan de Seminarielaan (zie foto 1) zijn hoogstwaarschijnlijk verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig. De woningen in de omgeving van het plangebied zijn mogelijk ook geschikt voor vleermuizen.

Foto 1. Tamme kastanje met spechtengaten

Niet alleen de verblijfplaatsen van vleermuizen maar ook de vaste vliegroutes en de foerageergebieden van vleermuizen beschermd volgens de Flora- en faunawet. Vleermuizen gebruiken lijnen in het landschap, zoals bomenrijen, om zich te oriënteren. Dit zijn vaste vliegroutes. De bomenrijen in en langs het plangebied functioneren mogelijk als vliegroute voor vleermuizen (zie foto's 2 t/m 4). Bovendien zijn bomenrijen belangrijke foerageergebieden voor vleermuizen. Hieronder vallen ook de lanen grenzend aan het plangebied. Het plangebied zelf is niet geschikt als foerageergebied voor vleermuizen, omdat bomen en andere beschutting ontbreken.

Foto 2. Paardenkastanjes langs de Seminarielaan

Bij het stedenbouwkundig ontwerp en het inrichtingsplan voor het plangebied is rekening gehouden met bovengenoemde foerageergebieden en vliegroutes voor vleermuizen, bij de ontwikkeling van het plan worden deze gerespecteerd. Door de ontwikkeling van openbaar groen in het plan wordt het plangebied zelf ook geschikt als foerageergebied. De (potentiële) verblijfplaatsen van vleermuizen blijven behouden. Het plan heeft daarom geen negatieve effecten op vleermuizen.

Foto 3. Populieren langs de Beekvlietstraat

Foto 4. Knotwilgen aan noordzijde van plangebied.

Das

De streng beschermde Das komt in de omgeving van Sint-Michielsgestel voor. Het plangebied en omgeving zijn niet geschikt voor dassenburchten. Het plangebied is wel potentieel geschikt als foerageergebied voor de Das. In de omgeving van het plangebied zijn geen dassenburchten bekend. Vanwege het ontbreken van geschikte inventarisatiegegevens van de Das is tijdens de aanvullende veldbezoeken ook onderzoek gedaan naar dassensporen. Tijdens de drie veldbezoeken zijn geen sporen van dassen aangetroffen. De dichtstbijzijnde potentiële locaties voor dassenburchten zijn de gemeentebossen ten zuiden van Sint-Michielsgestel. De afstand tot deze bossen is circa 1500 meter. Gesteld dat er dassen voorkomen in deze bossen, dan vormt het plangebied gezien deze afstand en het geringe oppervlak van het plangebied een marginaal foerageergebied. Negatieve effecten van het plan op eventueel aanwezige dassen zijn daarmee uit te sluiten.

Overige soorten

De kans op andere beschermde zoogdiersoorten in het plangebied is verwaarloosbaar klein, gezien hun verspreidingsgegevens en het ontbreken van geschikt leefgebied voor deze soorten.

Conclusie: Het plan heeft geen negatieve effecten op beschermde zoogdieren.

4.2.3 Vogels

Volgens Natuurloket zijn vogels in het betreffende km-hok niet onderzocht. Door het ontbreken van bomen en struiken is het plangebied ongeschikt voor struweelvogels. Vanwege de ligging van het weiland zeer dicht bij bebouwing en het melkveebedrijf en aan een drukke weg is het ongeschikt als broedgebied voor grondbroedende soorten. Vanwege het ontbreken van geschikt oppervlaktewater in (de omgeving van) het plangebied, komen er geen watervogels voor.

Vogels met vaste verblijfplaatsen

Op de schuur achter Schijndelseweg 39a zijn een kerkuilenkast (zie foto 5) en een steenuilenkast aangebracht. Verder zijn er een kerk- en een steenuilenkast aanwezig aan de Beekvlietstraat 2. In de rij knotwilgen en de oude fruitbomen naast het plangebied zijn geen vaste verblijfplaatsen van uilen of andere vogels aanwezig.

Verder zijn er in de omgeving geen andere nestkasten of vaste verblijfplaatsen van uilen of andere vogels bekend.

Kerkuilenkast Schijndelseweg 39a

De kerkuilenkast was op het moment van het veldbezoek in september 2007 bewoond door één of meerdere Kerkuilen. De aanwezige verse uitwerpselen en braakballen wezen daarop. Tijdens het veldbezoek op 20 april 2009 zijn geen kerkuilen aangetroffen, ook ontbraken er sporen. De kast en de schuur waar de kast in hangt waren op dat moment in gebruik door een kolonie kauwtjes.

Steenuilenkast Schijndelseweg 39a

De steenuilenkast was tijdens geen van de veldbezoeken in gebruik. Er zijn oude sporen aangetroffen die mogelijk afkomstig zijn van steenuil. Deze sporen dateren uit de periode vóór 2007.

Kerkuilenkast Beekvlietstraat 2

Sinds twaalf jaar hangt hier een kerkuilenkast. In 2008 was er voor het eerst een succesvol broedgeval van een paartje kerkuilen. De eigenaar verwacht ook dit jaar weer kerkuilen. Tijdens het veldbezoek op 27 april 2009 was er een Houtduif aan het broeden in de nestkast. In de aangrenzende tuin zijn veren aangetroffen van Kerkuil, wat er op wijst dat de kerkuilen hun territorium weer aan het verkennen waren. De kans is groot dat de Houtduif verjaagd wordt en de Kerkuilen er ook dit jaar weer gaan broeden.

Steenuilenkast Beekvlietstraat 2

Sinds 2007 hangt er ook een steenuilenkast. Deze is tot nu toe niet in gebruik genomen door steenuilen. Tijdens het veldbezoek op 27 april 2009 zijn ook geen sporen van steenuilen aangetroffen.

Uit de veldbezoeken en de informatie van [REDACTED] [REDACTED] van de uilenwerkgroep kan worden geconcludeerd dat er één paartje kerkuilen aanwezig is in de omgeving van het plangebied. Het jachtgebied van het paartje kerkuilen wordt door de ontwikkeling van het woningbouwplan kleiner. Het geschikte jachtgebied neemt af met circa 3 hectare, dit is het oppervlak van het weiland en aangrenzende bermen en tuin. Kerkuilen hebben een jachtgebied in een straal van circa anderhalve kilometer rond het nest. In een dergelijk groot jachtgebied heeft de afname van het foerageergebied met drie hectare geen invloed.

Van de bouwwerkzaamheden kan verstoring uitgaan. De kerk- en steenuilenkast achter Schijndelseweg 39a zijn ten tijde van de bouwwerkzaamheden ongeschikt voor uilen. Omdat de Flora- en Faunawet de verstoring van broedende vogels verbiedt, kunnen deze kasten het beste ontoegankelijk gemaakt worden voor uilen vóór aanvang van het broedseizoen. Voor kerkuilen en steenuilen is dat op zijn vroegst begin maart. Na afloop van de werkzaamheden kunnen de kasten weer geschikt gemaakt worden. Het plan biedt namelijk voldoende ruimte voor de uilen om de kasten nog te kunnen bereiken.

Sinds 2007 of langer zijn er geen steenuilen aanwezig in de directe omgeving van het plangebied. Het plangebied maakt geen onderdeel uit van het territorium of het jachtgebied van steenuilen. Wel is het mogelijk dat er in de toekomst steenuilen gaan broeden in een van de aanwezige steenuilenkasten.

De kerk- en steenuilenkast bij Beekvlietstraat 2 liggen op voldoende afstand van het plangebied, verstoring als gevolg van bouwwerkzaamheden is daar uit te sluiten. De kerkuilenkast daar vormt een geschikte alternatieve nestlocatie voor de kerkuilen die achter Schijndelseweg 39a gebroed hebben. Redelijkerwijs mag worden aangenomen dat het paartje dat daar sinds 2008 broedt hetzelfde paartje is dat broedde in de kast achter Schijndelseweg 39a.

Foto 5. Kerkuilenkast in schuur.

Foto 6. Toren van de seminarie.

Algemene broedende vogels

Verstoring van alle inheemse soorten broedende vogels is verboden volgens de Flora- en faunawet. Als er verstoring te verwachten is dient ontheffing te worden aangevraagd. Een eventuele ontheffingsaanvraag met betrekking tot vogels zal beoordeeld worden volgens de uitgebreide toets. Er dient daarom te worden gezocht naar alternatieven waarbij geen verstoring optreedt. Dit alternatief is er, namelijk geen werkzaamheden verrichten die broedende vogels kunnen verstoren. De schuren en stallen in het plangebied mogen daarom niet verwijderd worden, wanneer er vogels in of onder broeden. Ook eventuele hoge beplanting (hoger dan 50 cm) mag dan niet worden verwijderd. Als buiten de periode 15 maart tot 15 juli gewerkt wordt is de kans op broedende vogels het kleinst. Ook buiten die periode moet het plangebied vooraf gecontroleerd worden op broedende vogels en mag niet in de buurt van broedende vogels worden gewerkt.

Conclusie: Het plan heeft geen negatieve effecten op vogels met vaste verblijfplaatsen, zoals uilen, mits bovenstaande aanbevelingen worden opgevolgd. Er dient rekening te worden gehouden met broedende vogels. Hierover zijn ook in bovenstaande tekst aanbevelingen opgenomen.

4.2.4 Amfibieën, vissen en reptielen

De watergangen in het plangebied zijn zodanig voedselrijk en dichtgegroeid, dat er hooguit enkele zeer algemene soorten amfibieën en vissen in kunnen leven. Mogelijk komen de Gewone pad en de Kleine watersalamander er voor. Voor deze algemeen beschermde soorten is geen ontheffing nodig van de Flora- en Faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. Strenger beschermde soorten stellen eisen aan hun leefomgeving, waaraan het plangebied niet voldoet. In het plangebied zijn ook geen leefmilieus aanwezig voor reptielen.

Conclusie: Het ruimtelijk plan wordt niet belemmerd door beschermde amfibieën, vissen of reptielen.

4.2.5 Ongewervelde diersoorten

Volgens Natuurloket zijn in het betreffende km-hok dagvlinders redelijk onderzocht. Er komen geen beschermde soorten van deze soortgroep voor. Beschermde ongewervelde diersoorten, zoals zeldzame dagvlinders en libellen, stellen hoge eisen aan hun leefomgeving. In het plangebied is geen geschikt leefgebied aanwezig voor beschermde ongewervelden. De kans dat er beschermde ongewervelde diersoorten in het plangebied voorkomen is daardoor verwaarloosbaar klein.

Conclusie: Het plan heeft geen negatieve effecten op beschermde ongewervelde diersoorten.

Literatuur

Boeken en rapportages:

_____ en _____ (1992); _____ landse zoogdieren

_____ (2005); Heukels' Flora van Nederland; Wolters-Noordhof

_____ (2002); "Verspreiding van de Das in Nederland 1995-2000" i.o.v. Ministerie van LNV

SOVON (2002); Atlas van de Nederlandse Broedvogels

Websites:

www.brabant.nl

www.minlnv.nl

www.natuurloket.nl

www.ravon.nl

www.sovon.nl

www.vogelbescherming.nl

www.wetten.overheid.nl

Natuurwetgeving

De bescherming van de natuur is in Europees verband vastgelegd in de Vogelrichtlijn (VR) en de Habitatrichtlijn (HR). Beide richtlijnen dragen zorg voor zowel gebiedsbescherming als soortenbescherming. Nederland heeft de richtlijnen geïmplementeerd in respectievelijk de **Natuurbeschermingswet** (gebiedsbescherming) en de **Flora- en faunawet** (soortenbescherming). De gebiedsbescherming heeft betrekking op de Vogelrichtlijngebieden die Nederland heeft vastgesteld, de Habitatrichtlijngebieden die Nederland bij de Europese Commissie heeft aangemeld en de beschermde natuurmonumenten. Ruimtelijke ingrepen die in deze gebieden plaatsvinden dan wel in de nabijheid van beschermde natuurgebieden, moeten worden getoetst op hun effecten op deze gebieden.

De soortenbescherming heeft betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek)vogels, reptielen en amfibieën, op een aantal vissen, libellen en vlinders, op enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten (uit de groepen kevers, mieren, schelp- en schaaldieren) en op een honderdtal vaatplanten. Welke soorten planten en dieren wettelijke bescherming genieten,

is vastgelegd in een aantal bij de Flora- en faunawet behorende besluiten en regelingen.

Artikel 2 van de Flora- en faunawet schrijft voor dat iedereen de algemene zorgplicht voor de in wild levende planten en dieren in acht moet nemen. Dit houdt in dat schade aan flora en fauna zoveel mogelijk voorkomen dient te worden. lingen die niet direct verband houden met het oorspronkelijke (ruimtelijk) plan en die nadelig zijn voor flora en fauna moeten achterwege blijven.

Beschermingsniveaus

Sinds 22 februari 2005 is een nieuwe AMvB in werking getreden die voorziet in een wijziging van het 'Besluit beschermde dier- en plantensoorten'. Deze AMvB, betekent dat het ontheffingsregime is aangepast.

Met de inwerkingtreding van dit besluit zal sprake zijn van een drietal categorieën beschermingsniveaus:

- **niveau 1:** een algemene vrijstelling van in Nederland algemeen voorkomende soorten. Voor deze soorten is bij projecten in de categorie ruimtelijke inrichting en ontwikkeling geen ontheffing van de artikelen 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet meer nodig;
- **niveau 2:** een algemene vrijstelling met gedragscode voor een aantal beschermde soorten genoemd in tabel 2 van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten, zoals b.v. Eekhoorn, Steenmarter en alle in het wild voorkomende vogelsoorten. In een op te stellen gedragscode³ moet worden aangegeven hoe bij nieuwe plannen en projecten omgegaan dient te worden met beschermde soorten. Onder deze voorwaarden, vooraf goedgekeurd door de minister van LNV, kan gebruik worden gemaakt van deze vrijstelling;
- **niveau 3:** streng beschermde soorten. Dit zijn de soorten genoemd in bijlage 1 van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten en alle soorten die zijn opgenomen in bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Voor deze soorten kan geen algemene vrijstelling worden gegeven en is voor ruimtelijke ontwikkelingen en inrichting een ontheffingsaanvraag noodzakelijk. Een ontheffingsaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan drie criteria: 1) er is sprake van dwingende redenen van openbaar belang, 2) er zijn geen alternatieven voorhanden en 3) de ruimtelijke ingreep doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Voor een ontheffingsaanvraag moet aan alle drie de criteria worden voldaan.

³ De gedragscode moet door de sector of ondernemer zelf opgesteld worden.

Met betrekking tot beschermingsniveau 2 geldt het volgende: sinds kort bestaat er een, door het ministerie van LNV goedgekeurde, gedragscode voor een werkwijze bij 'ruimtelijke ontwikkelingen'. Hierdoor kan er gebruik gemaakt worden van de vrijstelling voor dier- en plantensoorten welke vallen onder beschermingsniveau 2. Een uitzondering geldt voor alle in Nederland voorkomende broedvogels. Hiervoor moet de zogenoemde "uitgebreide" toets worden gehanteerd, zoals hierboven beschreven bij beschermingsniveau 3.

Rode lijsten

In het kader van een mogelijke ontheffingsaanvraag dient bij de vaststelling van de "gunstige staat van instandhouding" van een soort gelet te worden op de landelijke en regionale verspreidingsgegevens van een betreffende soort. Het op 5 november 2004 gepubliceerde Besluit Rode lijsten flora en fauna is hiervoor een geschikt instrument. Rode lijsten hebben echter geen juridische status. Rode lijsten geven een overzicht van soorten die uit een bepaald gebied zijn verdwenen en soorten die in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. De Conventie van Bern vereist dat landen Rode lijsten uitbrengen. Op de Rode lijsten staan alleen soorten die zich in Nederland voortplanten, dus geen trekvissen (zoals zalm en paling) en overwinterende vogels. Er worden steeds acht categorieën onderscheiden:

1. uitgestorven op wereldschaal;
2. in het wild uitgestorven op wereldschaal;
3. verdwenen uit Nederland;
4. in het wild verdwenen uit Nederland;
5. ernstig bedreigd;
6. bedreigd;
7. kwetsbaar;
8. gevoelig.

De mate van zeldzaamheid van een beschermde soort zal dus bepalen of een ruimtelijke ontwikkeling de "gunstige staat" van een soort zal beïnvloeden. Indien dit het geval is, dan dienen compenserende en mitigerende maatregelen genomen te worden voordat de ruimtelijke ontwikkelingen in gang worden gezet. Bij het toetsen van de effecten van ruimtelijke ontwikkelingen op beschermde soorten uit de beschermingsniveaus 2 en 3, zal derhalve mede de status op de Rode lijst van die soort meegenomen worden.

Boswet

De Boswet stelt dat opgaande bossen buiten de bebouwde kom gecompenseerd dienen te worden, indien deze moeten wijken voor ruimtelijke ontwikkelingen. De Boswet stelt daarbij een aantal randvoorwaarden. Opgaande beplanting dient gecompenseerd te worden wanneer deze bestaat uit:

- wegbeplantingen en eenrijige beplantingen op of langs landbouwgronden, beide niet bestaan uit populieren of wilgen. Knotwilgen of andere boomsoorten dienen wel gecompenseerd te worden;
- rij beplanting, gerekend over totaal aantal rijen, die meer dan 20 bomen omvatten;
- houtopstanden, welke een zelfstandige eenheid vormen met een oppervlakte van meer dan 10 are (= 1000 m²). Houtopstanden bestaande uit Italiaanse populier, ██████, Paardekastanje of Treurwilg hoeven niet gecompenseerd te worden.